

Uskoro probe roboata s daljinskom kontrolom za podvodno kopanje ruda u jezeru rudnika željezne rude Smreka

Zamrli Vareš vraća se u život Zahvaljujući megaprojektu EU

Glavna tri cilja ovog istraživačkog projekta su izrada automatskog stroja za podvodno kopanje s daljinskim upravljačem, zaštita okoliša...

Piše: ZLATKO TULIĆ

Vje živjelo 22.203 stanovnika, dok u ovoj općini, prema rezultatima popisa iz 2013. godine, ukupno živi 8892 stanovnika. Evidentno je da se proteklih godina iz Vareša iselilo mnogo ljudi koji su odlučili svoju budućnost graditi izvan BiH ili u razvijenijim općinama BiH. Unatoč tomu što je poslednjih godina situacija u Varešu u najmanju ruku kritična, novozabrani načelnik ove Općine Zdravko Marošević uvjerjen je da će od Vareša napraviti perspektivnu općinu. Prema onomu što se u zadnje vrijeme događa u Varešu i oko njega, čini se da je načelnik općine u pravu.

Varešće ozivjeti
Naime, Vareš je odabran za testiranje nausvremene opreme u jezeru rudnika željezne rude Smreka. Mladen Rudež, stručnjak za zaštitu okoliša i održivi

razvoj koji je i predsjednik Zaklade za obnovu i razvoj regije Vareš, upoznao nas je s megaprojektom EU VAMOS koji radi konzorcij iz devet zemalja gdje je BiH jedina izvan EU. Održivi alternativni operativni rudarski sustav predložen je od sedamnaest članica konzorcija iz devet europskih zemalja: Velike Britanije, Njemačke, Nizozemske, Portugala, Austrije, Francuske, Španjolske, Slovenije i BiH. Iz BiH su u konzorciju Federalni zavod za geologiju Sarajevo i Fondacija za obnovu i razvoj regije Vareš / FORRV iz Vareša. Projekt je prijavljen u okviru EU programa Horizon 2020. Projekt je istraživačko-razvojni i treba bi osigurati nove, sigurnije i čišće tehnike rudarenja uz postizanje ekonomskih odživosti samog sustava kopanja ruda, trenutno nedostupnih mineralnih sirovina, te omogućiti investiranje u

pristupanje područjima sa straški važnim mineralima.

Suvremena tehnologija

Procjenjuje se da su europske zemalje neiskorištenih mineralnih resursa na dubinama od 500 do 1000 metara oko 100 milijardi eura, a za koje postoje brojne prepreke u iskoriščavanju: fizičkih, ekonomskog, društvenog i okolišnog karaktera. Predviđa se uspješno izvođenje tehnika rudarskih zahvata u dubinama mora, a aspiracije projekta VAMOS su ponovno otvaranje napuštenih rudnika, prosirenje postojećih rudnika koji ne rade i kojisu ograničeni u radu iz hidrogeoloških razloga te otvaranje novih rudnika u EU. VAMOS će konstruirati i proizvesti inovativnu automatiziranu opremu za iskopavanje ruda i postrojenja za provođenje praćenja okoliša kojaće se ispitati

koristeći se u četiri rudnika širom Europe ovisno o tvrdoci stijena i morfologiji. Projekt VAMOS treba riješiti sljedeće: razvoj prototipa stroja s pratećom opremom kojim se upravlja daljinski, usavršavanje

strojova na dubinama od 500 do 1000 metara oko 100 milijardi eura, a za koje postoje brojne prepreke u iskoriščavanju: fizičkih, ekonomskog, društvenog i okolišnog karaktera. Predviđa se uspješno izvođenje tehnika rudarskih zahvata u dubinama mora, a aspiracije projekta VAMOS su ponovno otvaranje napuštenih rudnika, prosirenje postojećih rudnika koji ne rade i kojisu ograničeni u radu iz hidrogeoloških razloga te otvaranje novih rudnika u EU. VAMOS će konstruirati i proizvesti inovativnu automatiziranu opremu za iskopavanje ruda i postrojenja za provođenje praćenja okoliša kojaće se ispitati

Predviđa se uspješno izvođenje tehnika rudarskih zahvata u dubinama mora, a aspiracije projekta VAMOS ponovno su otvaranje napuštenih rudnika te proširenje postojećih koji ne rade

